

Svatá Hora

5-6

2015

ročník
LII

Rekonstrukce v obrazech • Mravní ctnosti • Dušičková úvaha

OBSAH

Pod Svatou Horou v Příbrami

Na půli cesty z Prahy do Příbrami je Malá Svatá Hora. Stojí tam kaplička. Dnes už není moc vidět, větší je restaurace, kterou postavili vedle. Je to místo, odkud bývala poprvé vidět Svatá Hora, ta velká, když se od Prahy ještě choďovalo na pouť pěšky. Muselo to být krásné, první pohled na Svatou Horu, cíl strastiplné cesty. A já Svatou Horu vidím každý den. Bydlím totiž v Příbrami, pod Svatou Horou. A dívám se na ni i teď, když píšu tyto řádky. Pohled na ni mi nijak nezevšedněl. Už je tma a její osvětlená silueta je dobře patrná nad městem. Listí už opadalo, a tak jsou vidět i světlá podél cesty, vedoucí tam nahoru, k ní. Až i pro mě bude čas jít spát, bude svítit jen lucerna v hlavní věži, jako hvězdička. A zítra ráno, až budu vstávat, možná bude slyšet zvon. Je slyšet, i když tady kolem jezdí auta. Někdy je třeba řádně napnout sluch, někdy není slyšet vůbec nic, ale když je třeba před deštěm, tak se hlalol zvonu nese celé město zcela jasně. Zjara, když ještě není listí, bývají vidět i Svato-horské schody, jak se vinou po svahu kopce nahoru. A v květnu, když kvetou třešně v sadu, to je jako by napadl trochu sněh. To ráno bývají kolem Svaté Hory červánky nebo jindy zase taková ztemnělá, skoro strašidelná obloha a sluníčko se pak vyhoupne na obzor zleva, od hvězdárny. Je krásné, když je v létě blankytně modrá obloha, jako v Itálii, to se ke Svaté Hoře hodí, však je sama postavena „all'italiana“. Když už se schyluje zase k podzimu, vstává sluníčko ospale do mlhavého dne daleko od Svaté Hory, na pravé straně. A pro samou mlhu to někdy je tak, jako by se Svatá Hora ztratila, prostě není vidět. Když se ale mlha rozplyne, je vidět, jak svatohorský svah hraje všemi barvami, to ranní mrazík takhle vybarvil stromy kolem Svaté Hory. A tak se ráda dívám na Svatou Horu, raději než na opodál stojící supermarket. Jeho pestrobarevné reklamy jsou také osvětleny, dokonce jasnějším světlem. Možná jsem staromódní, ale prostě se ráda dívám na Svatou Horu. Nějak se nemohu vynadívát. Je sice pořád stejná, ale přesto každý den jiná. Je pro mě opravdu perlou nad městem. A pohled na ni mi je cenný stejně tak jako těm, kteří tam, k Paní Svatohorské, přicházejí na pouť. A ráda přijdu i já, mám to kousek, jen zpoza Svaté Hory v Příbrami.

Jana Hovorková

Na svatodušní neděli jsme s italskými poutníky z Valle di Ledro vzpomínali sté výročí exodu jejich předků do Čech a na Moravu.

Úvodník

Pod Svatou Horou v Příbrami **3**

Ze Svaté Hory

Zvony na Svaté Hoře **4**
Milosti Panny Marie v obrazech **6**
Vyobrazení Panny Marie Svatohorské **9**
Rekonstrukce v obrazech **12**
Zprávy ze Svaté Hory **52**

Spiritualita

Dušíčková úvaha **43**
Eucharistie **45**
Mravní život křesťana – ctnosti **46**

Informace

Listárna **50**
Exercicie, poutě **53**
Pravidelné bohoslužby, otevírací doba **54**

Fotografie na titulní straně časopisu:

Koronovační procesí na netradiční trase prochází přes Toufarovu louku křížovou cestou zpět ke studánce.

Fotografie v časopise: archiv Svaté Hory

Časopis Svatá Hora • LII. ročník

SVATOHORSKÉ ZVONY

Martin Dušek, Petr Dušek

Zvony člověku sloužily svým zvukem v celé své historii. Svolávaly k modlitbám a doprovázely člověka při náboženských obřadech od narození až do smrti. Varovaly také před ohněm, povodní i před nepřítelem, sloužily jako navigace či ohlašovaly radiální poplach. V neposlední řadě byly také hudebním nástrojem. Poslání zvonů vystihuje i latinský verš „Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango...“ – „Živé volám, mrtvé oplakávám, mračna zaháním...“.

D – VYKUPITEL

Druhý největší zvon s hmotností 1239 kg a spodním průměrem 125 cm má jméno Vykupitel.

Visí za šestiramennou zdobenou korunu. Tón E' je tvořen úderem létajícího srdce nebo vnějšího elektromagnetického bicího kladiva. Plášť je v horní části zdoben dekorativním pásem, v jehož střední části jsou po celém obvodu v ozdobných kroužcích symetricky rozmístěna písmena V, Y, K, U, P, I, T, E, L. Text na severní straně zvonu shora i zdola obloukovitě obtéká asi třiceticentimetrový kruhový reliéf Ježíše Krista. Nad reliéfem je napsáno:

CO ZHYNULO,
TO SPASIT CHTĚL SYN BOŽÍ,
LIDSTVA PŘÍTEL,

Pod reliéfem text pokračuje:

BY ČLOVĚK ŽIL,
SVŮJ ŽIVOT DAL SÁM
BOŽSKÝ VYKUPITEL.

Text na jižní straně zvonu zmiňuje starší zvon, jehož materiál posloužil zvonáři k ulití tohoto současného a připomíná donátorku:

BYL JSEM ULIT
V MILOSTIVÉM LÉTĚ
NA PAMÁTKU 1900 LET
OD SMRTI VYKUPITELE SVĚTA.
PŘELIL MNE R. 1933
MISTR RUDOLF PERNER
Z Č. BUDĚJOVIC
Z PŮVODNÍHO MENŠÍHO ZVONU,
DAROVANÉHO R. 1887
MĚŠŤANKOU Z PŘÍBRAMI
LUDMILOU MATESOVSKOU.

E – VÁCLAV

Zvon Václav má hmotnost 524 kg a spodní průměr 94,5 cm. Koruna je šestiramenná, zdobená ornamentem. I tento zvon má létající srdce a je vybaven vnějším elektromagnetickým bicím kladivem. Zní tónem A'. V horní části je plášť zdoben dekorativním pásem, v jehož středu je po celém obvodu symetricky vepsáno jméno VÁCLAV. Stejnomený světec na koni s koruhví v ruce je zobrazen na asi třiceticentimetrovém reliéfu ve střední části severní strany pláště a pod ním je text:

KDYŽ SRDCE MĚ TI PĚJE PÍSNĚ JÁSAVÉ,
TVŮJ RET PROS BOHA ZA VLAST SVATÝ VÁCLAVE!

Stručný text na jižní straně pláště:

DĚDICI ČESKÉ ZEMĚ
V 15. VÝROČÍ STÁTNÍ SAMOSTATNOSTI
VĚNUJE Z VDĚČNOSTI
OSVOBOZENÝ NÁROD.

ULIL MNE R. 1933
MISTR RUDOLF PERNER Z Č. BUDĚJOVIC.

Výše zmíněná pětice zvonů visí vedle sebe ve dřevěné zvonové stolici a jsou výkyvné.

Následuje trojice nevýkyvných zvonů bez srdcí, která visí napevno na dřevěném trámu a slouží k doplnění zvonohry. Všechny tři zvony mají z důvodu umístění u zdi zvonice text pouze na severní straně pláště a reliéfy na místech viditelných z okenního výklenku nebo ze strany.

F – ANNA

Zvon Anna se spodním průměrem 83,5 cm

váží 355 kg. Pod šestiramennou korunou nebije žádné srdce. Tón H' vzniká po úderu elektromagnetického bicího kladiva, které je z prostorových důvodů umístěno uvnitř zvonu. Horní obvod pláště je pokryt pásem tvořeným ornamenty, podobných jako u zvonů Barbory a Víta. Na plášti je text:

HLAS MŮJ K VÁM SE VZNÁŠÍ KAŽDÉ HODINY,
ANNO, LIDMILO, VY PERLY RODINY!
ZA MATKY A DCERY PROSTE V RÁJI!
DÍVKÁM CHRAŇTE SNĚŽNÉ LILIE!
MATKY SILTE, AŽ NÁM VYCHOVAJÍ
JAK VY: VÁCLAVY A MARIE!

ULIL L. P. 1934 RUDOLF PERNER Z Č. BUDĚJOVIC.

Na jihovýchodní části pláště je asi patnáct centimetrů vysoký reliéf sv. Ludmily a na straně západní patnácticentimetrový obraz sv. Anny.

Milosti Panny Marie v obrazech

Svatohorský komiks

Svatohorský komiks

Svatohors

V minulém čísle jsme na naší pouti s očima upřenými na strop jižního křídla svatohorských ambítů minuli oltář Zasnoubení Panny Marie, a přiblížili se tak zas o kousek blíže k Březnické bráně. Pojďme dnes ještě dále a pohledme na čtyři výjevy, jež nám vyprávějí o milostech Panny Marie svatohorské, která chrání ty, již ji vyznávají, jak před divokými zvířaty (obrazy 30 a 31), tak před nepřátelskými vojsky (obrazy 32 a 33)

30.

První obraz na následující klenbě znázorňuje opět splašené koně s kočárem. Kočič leží na zemi pod koňmi. Z kočáru padá ženská osoba. Za kočárem utíká zděšeně pán.

V letopisech Svaté Hory je v roce 1668 událost, která obraz osvětluje. Čteme tam: „Dne 21. září vyznal zde František Materna s chotí svou, že sluha jejich pod kola jejich vozu spadl a přejet byl na krku, avšak vzýváním milostné Matky Boží Svatohorské bez úrazu odešel. Tak i když paní sama s vozu spadla a nejsv. Rodičku Boží Svatohorskou vzývala, žádné pohromy neutrpěla.“

31.

Na dalším obraze vidíme překocný a převržený vůz, z něhož vyčnívají něčí nohy. S druhou polovicí vozu utíkají koně i s kočím, který se marně namáhá, aby je zastavil. Za vozem uhání zoufale sedlák.

Po stranách vozu spatřujeme jakoby rozházené dříví. Kronika o tom vypravuje: „Dne 28. listopadu r. 1660 poslali na Svatou Horu Daniel Antonín Sládkovský a choť jeho Ludmila záslibný dar na poděkování, že dcera jejich v nešťastném pádu před smrtí uchována byla.“ Tento nešťastný pád souvisel s nebezpečnou jízdou, při které se i vůz převrhl a zvrátil. Nohy, vyčnívající z vozu, jsou nohy té dcery.

32.

Podivení vzbuzuje obraz, který je na opačné straně. Zřítme tu několik domů v úplně opuštěné krajině. Nic nepoutá naši pozornost. A přece se nad touto krajinou vznášá uprostřed obraz Ro-

dičky Boží Svatohorské a vysílá paprsky na všechny strany; patrně chtěl malíř naznačiti, že celá ta krajina stojí pod zvláštní ochranou Panny Marie.

Zde je zobrazena událost, sahající až do r. 1639. V té době řádili po celých Čechách Švédové. Proto se rozutíkalo obyvatelstvo na všechny strany a skrývalo se v lesích. Zvláště venkovský lid nebyl před divokou soldateskou jist ani majetkem, ani životem. Opouštěl statky své, nesklizenou úrodu nechával na polích státi a poručel všechno Bohu a Matce Boží. Tak to bylo ovšem také v okolí Příbramě.

Svatohorská kronika vypravuje: „Když pak někteří z nich koncem února domů se vrátili, začali teprve úrodu (loňskou) sklízeti. Jiní teprve po velikonočních to učinili a měli hojnou úrodu a chleba dost. Jakýsi rolník z Dubna, vesnice to nedaleko Svaté Hory, najal si 30 ženů, jiní jinde tolikéž. Selské ženy našly len a konopí, které přes celou zimu na poli stálo, a snad je pro své potřeby připravily. Tak se nejl. Panna Maria Svatohorská osvědčila býti matkou chudých.“ Ona opuštěná krajina, nad níž se vznášá Rodička Boží Svatohorská, znamená tedy nějakou tu opuštěnou vesnici, snad Dubno samo a ochranu Matky Boží nad nesklizenou úrodou. Mohlo by se snad namítnouti, že by malíř býval lépe udělal, znázorniv jarní sklizeň se ženci a potahy. Nesouhlasíme; kdyby to byl namaloval tím způsobem, každý by myslel, že tu jde o nějakou obyčejnou ženu a teprve by nevěděl, v čem mimořádná milost Panny Marie záležela.

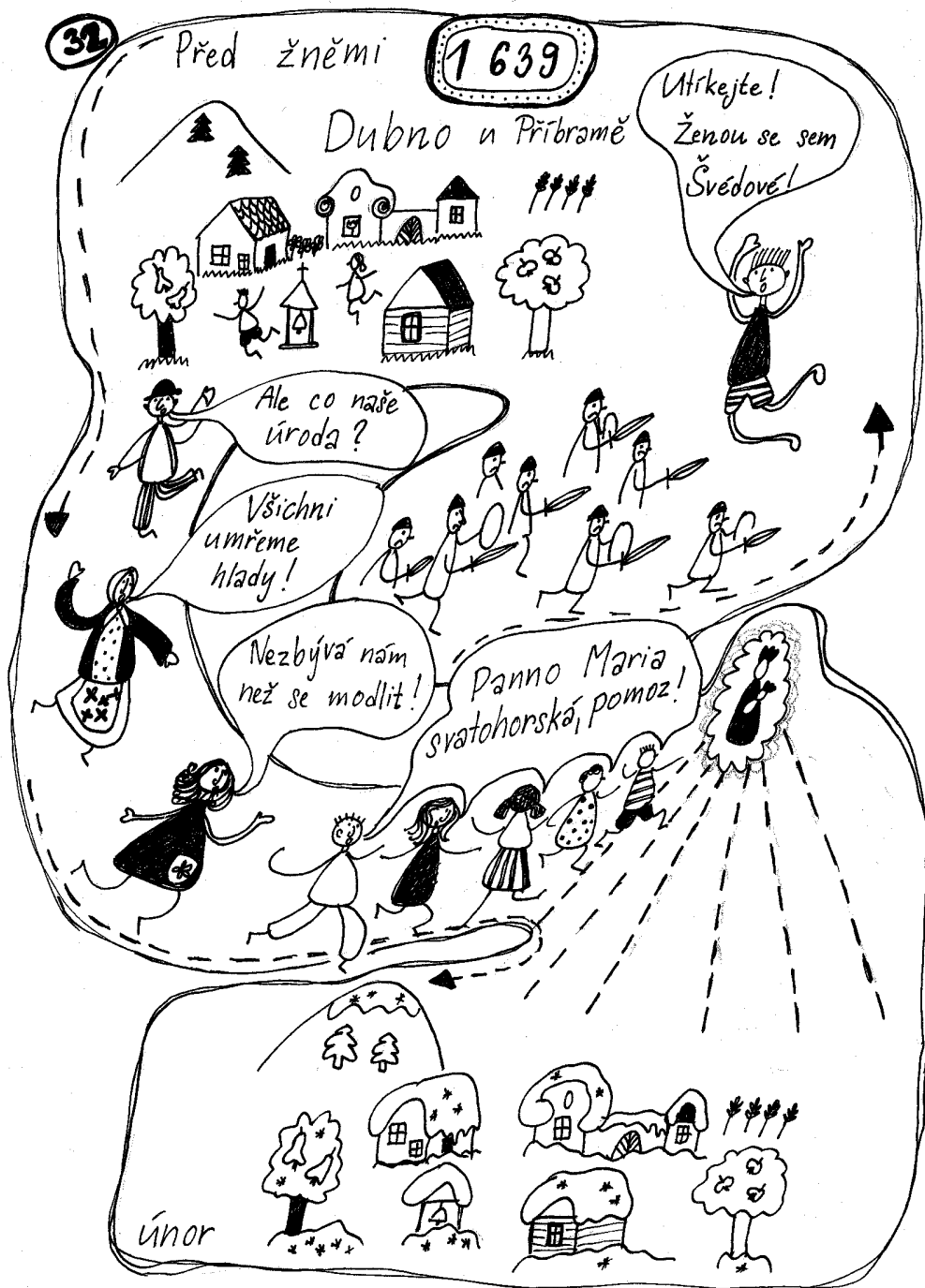
33.

Podlouhlý obraz představuje tvrz, kolem níž s jedné strany jsou rozloženy vojenské stany, s druhé strany zuří bitva. Mezi bojujícími jest nápadný zvláště jeden, který zdvihá prosebně ruce k Matce Boží Svatohorské, od níž zase padají paprsky k němu na znamení, že se mu dostalo nějaké zvláštní milosti.

Obraz se hodí výborně na případ, který se v kronikách vypravuje roku 1689. Čteme tam: „14. dubna splnil zde slib svůj Jan Láska, který jako voják u Bělehradu mečem na hlavě a týle tak těžce poraněn byl, že mezi mrtvými ležeti zůstal, ale vzýváje nebeskou Matku Svatohorskou za pomoc, uzdravil se. Poté jizvy ran svých ukazoval a Uzdravitelkyni Svatohorské vřele děkoval.“ – Ta tvrz je tedy známý z dějin Bělehrad, blízko něhož se řeka Sáva vlévá do Dunaje; řeku tu malíř svatohorský namaloval.

S využitím textu P. Václava Smolika CSsR

Vyobrazení milostné sochy Panny Marie Svatohorské

Doposud jsme měli možnost setkat se sochařskými vyobrazeními Panny Marie Svatohorské - socha ve výklenku nad vstupem do Svatohorských schodů, pozlacená socha na Mariánském sloupu na Svatohorském náměstí, socha na Pražské bráně a na Březnické bráně. Podívejme se nyní na dvě malířská ztvárnění.

Panna Maria Svatohorská vyobrazená nad vstupem do kláštera

Toto vyobrazení Panny Marie Svatohorské se nachází na kartuši, která je umístěna nad vstupním portálem do kláštera. Kartuše je kamenná, po stranách s ozdobami boltcového tvaru. Specifické je tedy to, že vyobrazení Panny Marie Svatohorské je malba na kamenném podkladu. Dodejme, že i v tomto případě se jedná o vyobrazení Panny Marie Svatohorské nad vstupem do Svaté Hory. Ať tedy do svatohorského areálu vstupujeme odkudkoli, vždy můžeme vzhlednout k Panně Marii Svatohorské, která k nám shlíží a ještě předtím, než vstoupíme, nás vítá.

Panna Maria Svatohorská je zde vyobrazena tak, že její podoba odpovídá originálu sochy. Drží v náruči Ježíška, je oděna v červeném šatu, přes který má modrý plášť. Hlavu Panny Marie i Ježíška zdobí koruny. Jsou to v tomto případě kulaté barokní koruny, kterými socha byla korunována 22. června 1732. Na kartuši dále vidíme korunu, která má tvar gotické koruny s liliovitými prvky. A rovněž zde spatřujeme pravděpodobně mitru a berlu.

Kartuše s vyobrazením Panny Marie Svatohorské nad vstupem do kláštera

Vyobrazení milostné sochy Panny Marie Svatohorské

Je nepochybné, že vstupní portál do kláštera vznikl současně se stavbou rezidence. O autorovi a době vzniku malby na kartuši nemáme zprávy. Lze uvažovat rovněž o možnosti, že poté později docházelo k obnově malby anebo k jejímu doplnění, v čemž se odrážejí historické události.

Karel Škréta: Panna Maria Svatohorská obklopená anděly, olejomalba na plátně

Jezuíté se ujali správy Svaté Hory v roce 1647. Nejprve sem docházeli pěšky z Březnice, poté měli v Příbrami dům, kde přebývali. S výstavbou Svaté Hory v 2. polovině 17. století byla budována i jezuitská rezidence přiléhající k poutnímu areálu. Zahájení stavby rezidence je kladeno do roku 1662. Jezuíté mezitím přebývali v letech 1663-1682 v provizorní dřevěné rezidenci. Je známo, že např. refektář - jídelna - byl původně bez výzdoby. Až v souvislosti s chystanou korunovací sochy Panny Marie Svatohorské, protože se očekávalo velké množství hostů, byl refektář vyzdoben malířskou výzdobou a následně zde také byly umístěny závěsné obrazy, které jsou v jistém smyslu dokumentací korunovace sochy Panny Marie Svatohorské.

Gotická liliovitá koruna odkazuje na dobu před korunovací sochy. Můžeme v ní spatřovat odkaz na starobylost úcty k Panně Marii Svatohorské sahající až do středověku. Vyobrazená socha s kulatými barokními korunami nepochybně odkazuje na korunovaci v roce 1732. Zmíněná mitra a berla pak mohou odrážet následující historické události. Po roce 1773, kdy byl jezuitský řád dočasně zrušen, přebírají správu Svaté Hory světská kněží, kteří měli titul probošta. Měli právo infule, tzn. že mohli užívat mitru, berlu a prsten. Mitra a berla by tedy odkazovaly na působení proboštů na Svaté Hoře a to až do doby, kdy se správy Svaté Hory v roce 1861 ujímají redemptoristé.

Panna Maria Svatohorská na obraze od Karla Škréty

Tento obraz byl pro několik generací neznámý. K jeho znovunalezení došlo v roce 2000.

Tomu předcházela badatelská činnost a studium archivních dokumentů, které provedl Josef Kopeček a tak objevil cestu k tomuto Škrétovu obrazu Panny Marie Svatohorské. Obraz byl poté nalezen na Svaté Hoře.

Škrétovo plátno s obrazem Panny Marie Svatohorské bylo v 19. století opětovně použito, byla na něm provedena „nová“ malba Panny Marie Svatohorské. Tak tedy Škrétův obraz zmizel ze světa.

„Škréta umístil na svém obrazu P. Marii Svatohorskou centrálně na vertikální osu

v jakémisi imaginárním oblačném prostoru, na tmavém pozadí na němž vyplňuje téměř celou výšku plátna. Vpravo i vlevo umístil polopostavy či jenom hlavičky andělů, doplněné obláčky. Hlavičky i polopostavy andělů jsou jako figury proporčně drobnější než postava ústřední. Zvětšená zobrazená socha plně odpovídá soše včetně barevného provedení“ (Josef Kopeček: Karel Škréta na Svaté Hoře. In: Podbrdsko IX, 2002. s. 171-172). Archivní dokumenty pomáhají s určením datace obrazu, obraz podle nich vznikl v roce 1654. S tím souvisí i to, že na hlavě Panny Marie a Ježíška namaloval Karel Škréta původní gotické liliovité korunky. V souvislosti s korunovací sochy Panny Marie Svatohorské došlo k „aktualizaci“ obrazu. Původní korunky byly přemalovány, a nahradily je kulaté barokní, které byly na hlavu Ježíška a Panny Marie vloženy při korunovaci 22. června 1732.

Toto vyobrazení Panny Marie Svatohorské pod přemalbou z 19. století není jediným objevem.

Na druhé straně obrazu bylo navíc objeveno vyobrazení Příbrami se Svatou Horou. Po prostudování všech souvislostí se jedná dokonce o vyobrazení nejstarší. Ohledně datace badatelé dospěli k závěru, že tento pohled na Příbram se Svatou Horou lze klást mezi roky 1647-1652. „Malba je dosti kvalitní, dobře zachovaná, věrohodně popisná, s akcentem na poutní svatyni, která je v samém středu a ve srovnání s ostatními stavbami v dolní části poněkud větší. Vše na obraze slouží k zvýraznění svatohorské kapličky včetně jejího umístění, osvětlení, odrazení od světlého pozadí“ (Josef Kopeček: Karel Škréta na Svaté Hoře. In: Podbrdsko IX, 2002. s. 173). Nad Svatou Horou se vznáší anděl s nápisovou pás-

kou MONS SANCTVS v rukou. U dolního okraje obrazu, i když jsou zachovány pouze horní poloviny erbovních štítů, lze poznat erb Wratislavů z Mitrovic a Malovců.

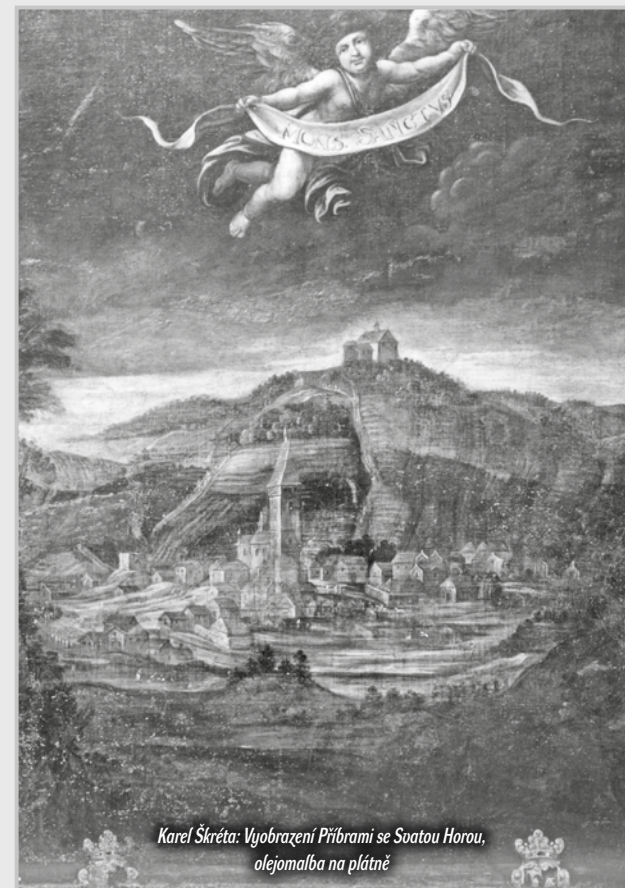
Tento obraz, co se týče stáří, tedy předčí rytinu s pohledem na Příbram a Svatou Horu, která vznikla podle kresby P. Benjamina Schleyera. Tato rytina je datována mezi roky 1653-1661, byla uveřejněna v knize Bohuslava Balbína pojednávající o Svaté Hoře Diva montis sancti, vydané v roce 1665.

Jak vidíme, znovuobjevený obraz v sobě soustřeďuje hned několik velmi zajímavých poznatků a svědectví.

Při prováděných restaurátorských pracích byla na jiné plátno okopírována malba z 19. století, aby i ta zůstala zachována. A dalším cílem bylo prezentovat obě malby. Protože by křehké plátno nevydrželo napnutí do rámu, bylo vsunuto mezi pružné, číré desky a tak je možné obraz vidět z obou stran.

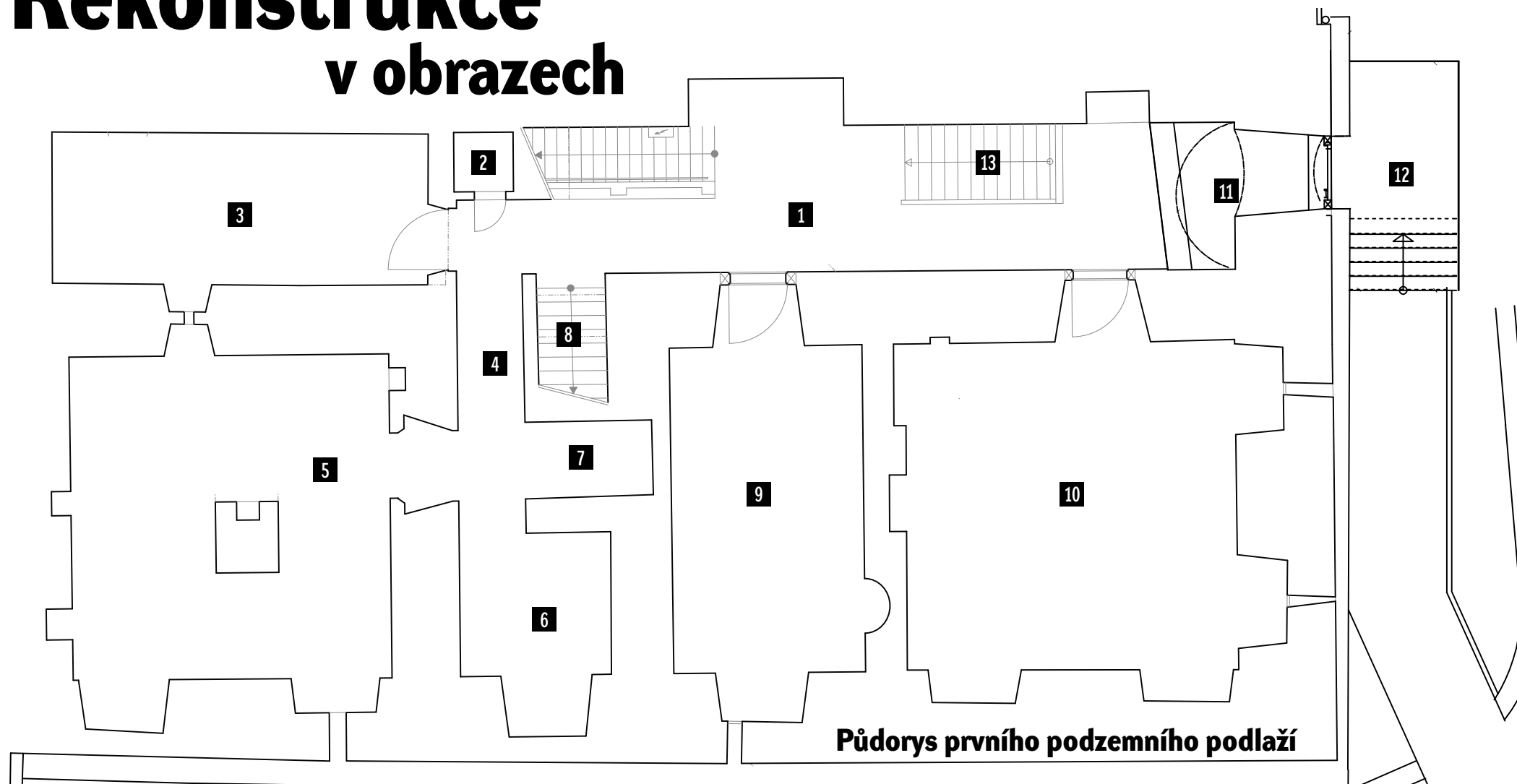
Podrobnější pojednání o obraze poskytují články Josefa Kopečka: Karel Škréta na Svaté Hoře. In: Podbrdsko IX, 2002. s. 164-175. Obraz byl zapůjčen do Hornického muzea v Příbrami, na Březových Horách, kde jej můžete vidět.

Eva Hovorková

Karel Škréta: Vyobrazení Příbrami se Svatou Horou, olejomalba na plátně

Rekonstrukce v obrazech

Půdorys prvního podzemního podlaží

Také v tomto čísle časopisu přinášíme rozsáhlý obrazový materiál věnovaný rekonstrukci areálu. V příštích několika číslech časopisu bychom vás rádi seznámili podrobněji s průběhem rekonstrukce. V rozsahu možností časopisu přineseme vždy několik fotografií pořizovaných v průběhu prací a poslední fotografie pak zachycuje finální podobu.

Naši podrobnou retrospektivní prohlídku zahájíme ve sklepeních pod rezidencí. Tato sklepení jsou ve dvou výškových úrovních, půdorys zachycuje podlaží vyšší. Pod ním se nachází pouze jediná místnost situovaná v severovýchodním rohu proboštství.

Legenda:

- 1) chodba se schodištěm do přízemí
- 2) studna
- 3) toalety nad jímkou
- 4) chodba k místnosti se sloupem
- 5) místnost se sloupem
- 6) technická místnost

- 7) úklidová komora
- 8) slepé schodiště do bývalé kuchyně
- 9) zážitková dílna
- 10) malý sál s pódiem
- 11) bývalé záchodové spadliště, nyní severní vchod pro veřejnost
- 12) podesta u severního vchodu
- 13) schodiště do bývalé lednice ve 2. p.p.

1

1

1

3

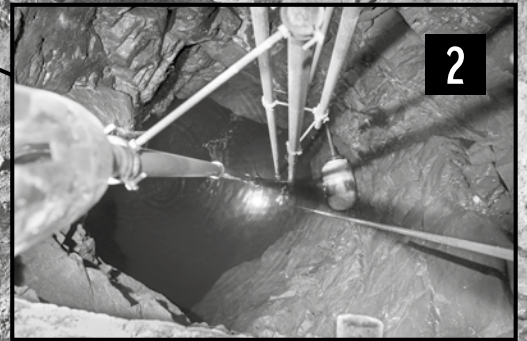
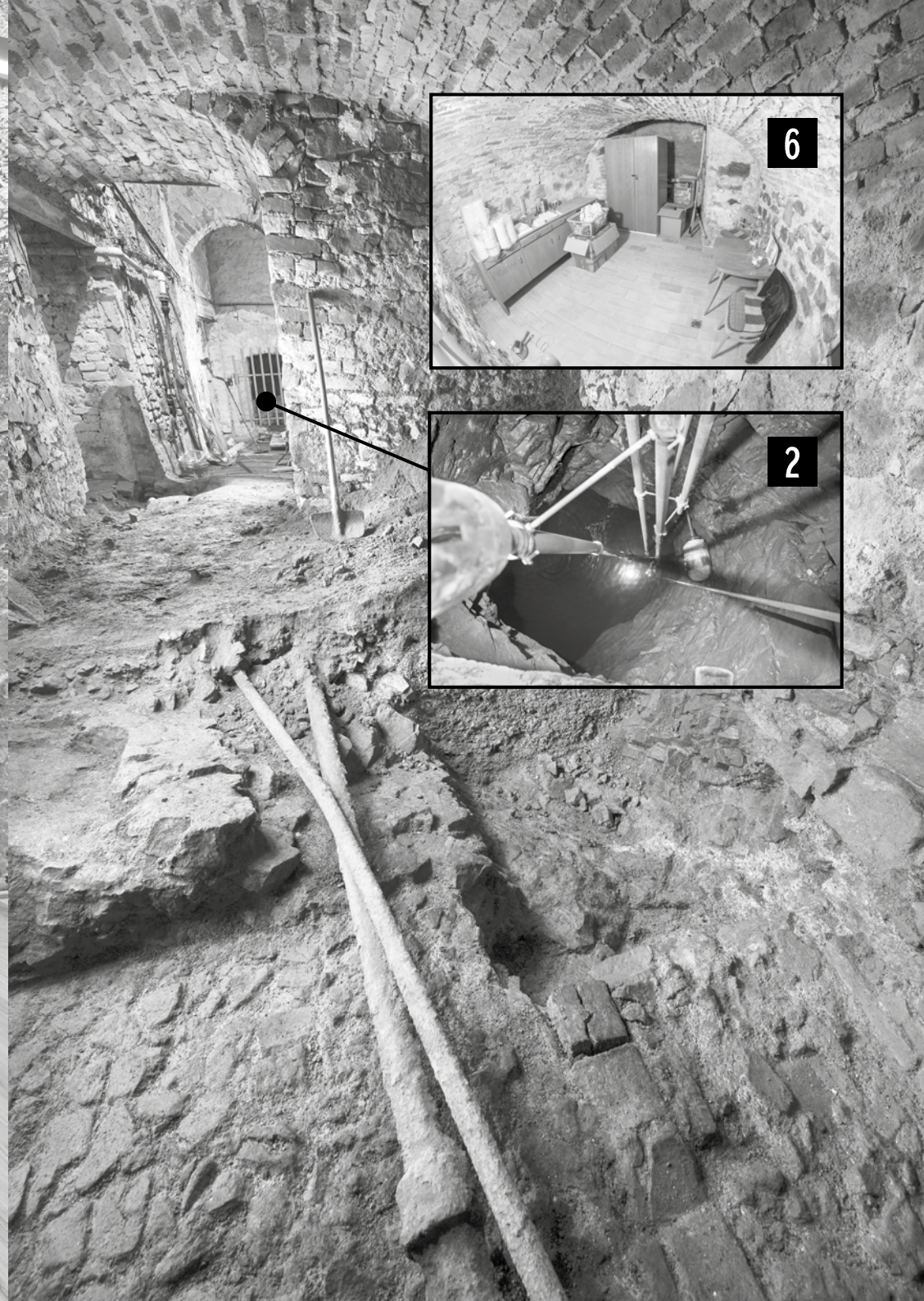

5

5

4

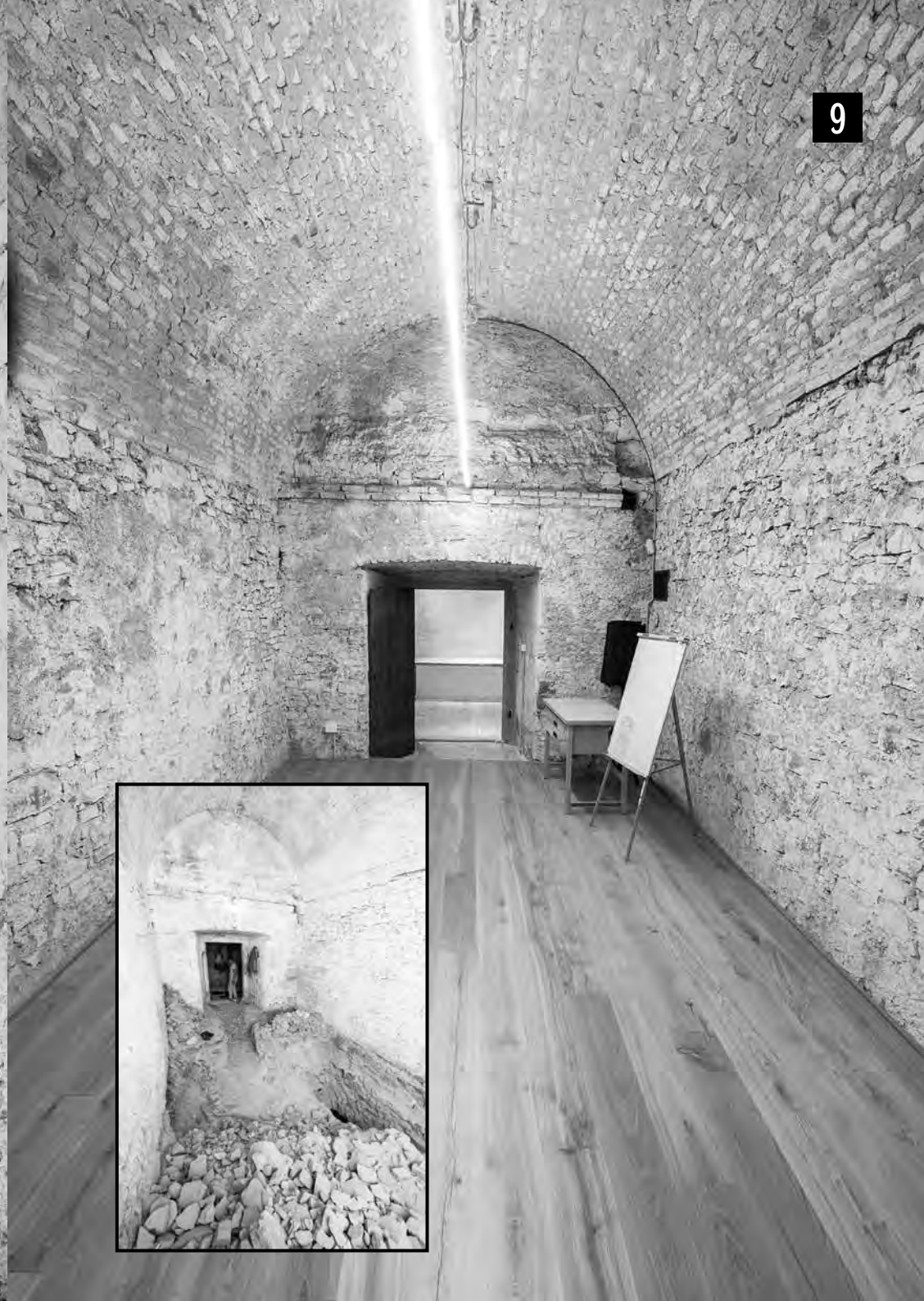
4

9

9

10

10

11

11

Bývalá lednice v nejspodnějším a nejchladnějším sklepě pod východním křídlem rezidence

Dušičková úvaha

Chceme žít, a ne zemřít. „Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“ (Mt 19,16), ptal se mladík Ježíše. Stručně řečeno: Jde o otázku po smyslu života. Může být formulována takto: Co musím dělat, aby můj život měl smysl? Nebo: Jak musím žít, abych prožíval svůj život naplno, aby neskončil? Člověk je stvořen k tomu, aby žil a miloval život. Ztratil však jasnou perspektivu faktu, že smrt je součástí skutečně trvalého života. A co z ní? Je to ostatně charakteristické pro dnešní dobu. Nemáme rádi poloviční informace. Buď nám někdo něco vysvětlí přesně, nebo ať raději řekne, že neví. Matné náznaky nesnášíme.

Všecko živé na tomto světě musí dříve či později zemřít. Současný stav není definitivní. Nic není tak jisté jako naše smrt. Denně nám to připomínají události ve světě, zprávy z novin apod. Ale my se tomu vyhýbáme, jak jen můžeme. Až nás k tomu donutí sám život. Když se kněz dívá při pohřební bohoslužbě nebo při výkropu u hrobu na tváře přítomných, vidí někdy v nich výraz, který svědčí o tom, že přišli jen z jakési společenské povinnosti, nikoliv proto, že mají živou víru ve vzkříšení těla a ve věčný život. Proto jejich účast na pohřbu nijak nepomohou duši zemřelého, právě tak jako kytice a věnce, které kladou na hrob. Církev ve své moudrosti ustanovila slavení Vzpomínky na všechny věrné zemřelé na den bezprostředně následující po slavnosti Všech svatých. Církev nás zve každý den k tomu, abychom se za ně modlili a obětovali útrapy i každodenní starosti, aby byli, plně očištěni, přijati k věčnému požívání světla a Pánova pokoje. Věříme-li, že modlitba pomáhá živým lidem, proč bychom se neměli modlit i za mrtvé? Láska, kterou vyjadřuje naše modlitba, nemůže být tedy marná. Kdyby totiž na zemi láska měla moc, a po smrti již žádnou moc neměla, bylo by to popření slov Bible a zkušenosti církve, že láska je silnější než smrt. Smrt bývá nejčastěji považována za něco smutného, za nutné minus a trest za hříchy. I Starý zákon tak o ní mluví. Nový zákon má ale jiný názor. *Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít, a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky* - říká Ježíš. Smrt není konec, ale jen stupeň v lidském osudu. Křesťanský smysl smrti se zjevuje ve světle velikonočního tajemství Kristovy smrti a jeho zmrtvýchvstání, v němž spočívá naše jediná naděje. V této dimenzi víry je také chápán zvyk myslet v modlitbě na zemřelé, zejména při přinášení eucharistické oběti. Myšlenku, že zesnulým, kteří jsou v přechodném stavu, je možné pomoci modlitbou, nacházíme již v raném židovství: „Proto dal Juda Makabejský přinést smírnou oběť za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy“ (2 Mak 12,46). Křesťané odtud přejali analogickou praxi, která je společná východní i západní církvi. Duším zemřelých je pak možné darovat prostřednictvím eucharistie, modlitby a almužny „odpočinutí a osvěžení“.

Dnes mluvíme o tom jak získat plnomocné odpustky pro zesnulé. Co to vůbec je, jak tomu mám rozumět? V otázce odpustků totiž kolovalo v minulosti mnoho omylů mezi lidmi. Někteří si mysleli, že tu jde o odpuštění hříchů - snadno a rychle. Odpustky jsou spojeny s nějakým dobrým skutkem. Dobrým skutkem může být i almužna, peněžní dar na dobrý účel. Stačilo to propagovat bombasticky a hned vzniklo mínění, že církev prodávala za peníze odpuštění hříchů. Aby se tomu bránila, rozhodla později církevní autorita, že se mohou odpustky spojovat se všemi dobrými skutky, ale s peněžním darem ne. Kazatelé pak stále zdůrazňovali, že se hříchy odpustí jenom pravým pokáním, jak to stojí v evangeliu.

Musíme vždycky vyjít od samého počátku. A už tam je velký problém, lidsky neřešitelný: Jak napravit zlo, které se stalo? V některých případech se zdá, že je to celkem snadné, nebo alespoň možné. Ukradené peníze se dají vrátit, svévolně způsobená škoda se dá zaplatit. I bolestná urážka druhého se dá jakžtakž odčinit tím, že ho poprosíme o prominutí. Bolelo ho to, ale časem na to zapomene. Co však dělat při vraždě? Můžeme vzkřísit mrtvého? Můžeme vrátit tatínka rodině? Můžeme vrátit dítě matce po potratu? Tu jsou lidské možnosti nápravy zla u konce. Je těžké smazat vinu, lidsky nemožné. Ale právě to, co je nemožné pro člověka, to dokáže Bůh. Otcové církve často žasnou nad neuvěřitelnou silou, která je v křesťanském pokání. Z druhé strany si byli dobře vědomi, že i samo pokání by znamenalo málo, kdyby nebylo spolu s Kristem na kříži a s modlitbou celé církve. V církvi platí, že jeden nosí břemeno druhého (Gal 6,2). Odvoláním na toto společenství lásky vznikla praxe odpustků. Jsou tedy svatá věc a křesťané je rádi získávají jako dar této vzájemné lásky. Základní křesťanské přesvědčení, že láska dosahuje až na onen svět, že můžeme zůstat ve vztahu vzájemného dávání a přijímání i přes hranici smrti, jde napříč staletími a zůstává zdrojem útěchy i dnes. „Pojďme jim na pomoc a vzpomínejme na ně. Proč bychom měli pochybovat o tom, že naše obětní dary za mrtvé jim přinášejí nějakou útěchu? Neváhejme a pojďme na pomoc těm, kteří jsou mrtví, a obětujme za ně své modlitby.“ (sv. Jan Zlatoustý) „Jsme přesvědčeni, že když prosíme za všechny, kteří zesnuli před námi, tak jim to velmi prospívá.“ (sv. Cyril Jeruzalémský). Věřím, že znáte úryvek z 12. kapitoly Janova evangelia o pšeničném zmu, které padne do země, odumře a přinese velký užitek. Tím pšeničným zrnem budeme jednou i my. Z člověka přetrvá jenom to, čím je člověk člověkem, jeho schopnost věřit, doufat a milovat především Boha, ale i bližního. My, kteří v tomto čase myslíme na ty, které jsme měli rádi, a kteří již nejsou mezi námi, se příliš nenamáhejme stavět kamenné pomníky tomu krásnému vztahu. I já na tomto světě budu zapomenut a žádné kamenné pomníky na tom nic nezmění. Raději v modlitbě odevzdejme je do náruče věčnosti. Ať jejich i naše láska přeroste v lásku věčnou. Ať naši zesnulí vzkličí do nového života jako dobré pšeničné zmo. Všechny lidské lásky se navrátí k lásce jediné, která je jejich zdrojem - k Bohu.

Pro Ježíše je smrt radostnou událostí a vystihuje ji nádhernou definicí: *jdu k Otci*. Proto jak učí katechismus: Církev, která jako matka nosila svátostným způsobem křesťana ve svém lůně během jeho pozemského putování, ho doprovází na konci jeho pouti, aby ho předala „do rukou Otce“. Odevzdává Otci v Kristu dítě jeho milosti a v naději ukládá do země semeno těla, které vstane z mrtvých ve slávě. Toto odevzdání se plně slaví při eucharistické oběti. Zemřít znamená konečně dovolit Bohu, aby vzal do rukou celý náš život. „Otče, do Tvých rukou poručím svého ducha“ (Lk 23,46), modlil se Ježíš na kříži. „Chci vidět Boha, ale abych viděla, je třeba zemřít. Neumírám, ale vcházím do života,“ modlila se sv. Terezie od Dítěte Ježíše. S těmito myšlenkami se spojíme v oběti mše svaté a v modlitbách za zemřelé.

P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR

EUCHARISTIE – spis P. Dr. Václava Holakovského, CSsR – část 3.

OBĚTNÍ CHARAKTER EUCHARISTIE

Eucharistie je tedy Ježíš s námi, a to podivuhodným svátostným způsobem. Když hovoříme o Ježíši Kristu, nemůžeme ani na okamžik zapomenout, že Ježíš přišel jako Vykupitel. Nemůžeme zapomenout na jeho životní oběť za spásu světa. V eucharistii je tedy také a na prvním místě Ježíš obětovaný a obětující se. Když sledujeme všechny texty Písma svatého o eucharistii, zjistíme, že snad v žádném z nich nechybí aspoň zmínka o oběti. U sv. evangelisty Matouše stojí: „Potom vzal kalich, pronesl díkyvzdání, podal jim ho a řekl „Pijte z něho všichni, neboť toto je má krev, krev smlouvy, která se prolévá za mnohé na odpuštění hříchů.“ (Mt. 26, 27) Těmto Ježíšovým slovům může správně porozumět jen ten, kdo něco ví o starozákonních obětech a dějinách – krev smlouvy je krev, která se prolévá na odpuštění hříchů. Nám je pozadí těchto Ježíšových slov známé. U sv. evangelisty Lukáše čteme: „Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět“... a potom vzal chléb, rozlámal ho a dal jim ho se slovy „Toto je mé tělo, které se za vás vydává, to konejte na mou památku.“ Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři a řekl „Tento kalich je nová smlouva v mé krvi, která se za vás prolévá.“ Opět slyšíme významná slova „za vás“ a „smlouva v krvi a na odpuštění hříchů“. U sv. evangelisty Jana máme příslibení eucharistie a v něm slova „Chléb, který já dám, je mé tělo dané za život světa.“ (Jan 6, 51) Ježíš Kristus tedy chtěl, aby se stále konala a slavila památka na jeho lásku až k smrti a na Otcovu lásku v Ježíši Kristu. „On ani vlastního syna neušetřil, ale vydal ho za nás za všechny. Jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní?“, píše sv. Pavel (Řím 8, 32).

Když se tedy koná a slaví eucharistická památka, je to zpřítomnění, živá památka a přivlastnění Ježíšovy oběti lásky. Ta je jediná a není žádná jiná. Ať se tedy nebojí bratři evangelíci, že mše svatá ubírá na ceně oběti kříže. Vždyť je to tatáž oběť kříže ve svátostné symbolické podobě tak, jak to chtěl Pán. Když mluvíme o oběti Ježíše Krista, myslíme především na jeho smrt na kříži. Ale ve skutečnosti byl celý pozemský život Ježíšův jedinou obětí: jeho božské modlitby, jeho lidská práce, jeho neúnavná evangelizace, jeho radosti i jeho vzdechy, smutek, zklamání, lítost a lidská zloba, a to všechno jakoby spojeno jedním svazkem vrcholné lásky, když Ježíš vyslovil poslední vyznání svému Otci: „Otče, do tvých rukou poručím svého ducha.“ To je Ježíšova oběť.

Misionář Ernst Vogt objížděl na koni čínské vesnice. Všude mu nabízeli pohoštění. Všude mu nabízeli totéž. V sedmé vsi jej zvali „Musíte k nám!“ a už vedli koně za uzdu. Bylo to totéž už posedmé – šálek čaje a jídlo na stole. Misionář se bránil, ale domácí naléhali: „Aspoň maličkost, hleď, je to naše srdce, které ti nabízíme.“ Ježíš hovoří podobně. Je to jeho srdce, jeho láska až na smrt, kterou nám nabízí.

Protože oběť Ježíšova je oběť celého jeho života a smrti, je taková i eucharistická oběť. A liturgie mše svaté moudře postupně slaví jedno tajemství Ježíšova života za druhým, protože bychom nesvedli slavit všechna najednou se stejnou pozorností a vroucností. Tak se před námi ve svátostném dění rozvíjí celá životní Ježíšova oběť od narození, přes veřejný život až k velikonočním tajemstvím.

Eucharistická oběť je tedy ta jediná oběť Nové úmluvy, podaná Otci Ježíšovým životem a jeho smrtí na kříži, a proto je zdrojem a pramenem všeho pozhánání a všech

milostí. Když nám Bůh dal svého Syna, jak by nám s ním nedal všechno ostatní?

Od Ježíše Krista není nikdy možné odlučovat jeho tajemné tělo. Ani od Ježíšovy oběti ne. S Ježíšovou obětí, tedy i s eucharistickou obětí se nese k Otci všechno to, co požehnaného přináší a dává kalvárská oběť lidem. Mně se líbí tento obraz, který snad dobře přiblíží tuto tajemně velikou skutečnost. Představte si obětní oheň. Je to obětní oheň srdce Kristova. Ono hoří ke cti a slávě Otcově. A do tohoto ohně se přidávají kadidlová zrnka. Ta se zapalují od ohně a vydávají svou vůni, každé zrnko jinak líbeznou. Těmi zrnky jsou životní oběti lidí spojených s Kristem. Životy svatých mučedníků, vyznavačů, panen a všech svatých, na prvním místě život blahoslavené Panny Marie, a spolu s nimi všemi i to, co věřící přinášejí ze svého života k denní eucharistické oběti. To všechno je nějak vyjádřeno i v mešních textech, když se tam jmenují světci a světice a nabízí se Boží velebnosti celá Církev, všichni přítomní i to, s čím jednotlivci přicházejí ke svaté oběti.

Mravní život křesťana – ctnosti IV.

Ctnost statečnosti

Katechismus učí: Statečnost je mravní ctnost, která při obtížích zabezpečuje pevnost a vytrvalost v úsilí o dobro. Posiluje rozhodnutí odporovat pokušení a překonávat překážky mravního života. Ctnost statečnosti dává schopnost přemáhat strach, a to i strach ze smrti, a čelit zkouškám a pronásledování. Dává odvahu k tomu, aby se člověk zřekl svého života a obětoval jej při obraně spravedlivé věci. „Hospodin je má síla a statečnost“ (Ž 118,14).

„Ve světě budete mít soužení. Ale buďte dobré myslí. Já jsem přemohl svět“ (Jan 16,33). Známa věta od Carla Caretta zní: Strach zaklepal na dveře, odvaha šla otevřít a nikdo (už) tam nebyl.

Strach je cosi běžného v životě člověka. Denně máme větší či menší obavy, úzkosti, nejistoty. Může se objevit i strach, který člověka vyvede z míry a zcela ho ochromí. Činí ho smutným, skleslým, někdy i vážně duševně či tělesně nemocným. Na všechny tyto projevy strachu se dá jako lék aplikovat právě tato věta: „Proč se bojíš? To máš tak malou víru?“ Proto jsme vystaveni neustálému tlaku těchto různých podob strachu a obav ve svém životě, abychom si právě v nich mohli vypěstovat permanentní, neustálé vědomí: Věřím. Věřím tobě, Ježíši. A proto se nebojím. Touto cestou se může člověk vymanit ze zajetí jakékoli formy strachu. Strach – řekl papež František – je postoj, který nám škodí. Oslabuje nás, způsobuje zakrnění a paralyzuje. Člověk, který má strach, nedělá nic, neví, co dělat; je koncentrován na sebe, aby se mu nestalo něco zlého. Strach přivádí k egoistickému egocentrismu a paralyzuje. Ustrašený křesťan je člověkem, který nechápe Ježíšovo poselství. „Existují ustrašené komunity, které vždycky jednají na jistotu. Říkají: »Ne, ne, to nedělejme. To nelze, to se nemůže.« Zdá se, jako by měly na vstupní bráně nápis »zakázáno«. Všechno je za

strachu zakázáno. Vstoupíš tam a cítíš ten zkažený vzduch, protože taková komunita je nemocná. Roznemohla se strachem. Nedostatek odvahy způsobuje nemoc komunity.“ „Nemít strach znamená žádat o milost odvahy, odvahy Ducha svatého, který nás posílá“ – pokračoval papež. V evangeliu slyšíme a sledujeme, jak apoštolové, kteří Krista znali a zakoušeli v těsné blízkosti společného soužití, se náhle ocitají pod tlakem ohrožení a strachu o život, když se na lodi plavili nocí po neklidném jezeře. Ježíš se k nim přibližuje, uklidňuje vítr a říká jim: „Vzmužte se! To jsem já, nebojte se!“ Je třeba vzývat Ježíše vytrvalou modlitbou, abychom obstáli ve zkouškách, které naší víře připravuje svět, zneprátený s Bohem. Pokud strach a samota patří k těžkému údělu současného člověka i navzdory konzumní hojnosti, kterou je obklopen, je to jistě tím, že nezná pravé bohatství, kterým je přátelství s Bohem a statečná důvěra v něj. Láska k Bohu v životě křesťanů roste a zkvalitňuje se jen za předpokladu, že vytěšňuje obavy a strach. Víra, aby mohla růst, musí být neustále testována, probojována a zkoušena. Společenství prvotních křesťanů nečelí prvním pronásledování vymyšlením nějakých lidských strategií, ale modlitbou. Stojí za povšimnutí, že na čelním místě figuruje v této modlitbě prosba o schopnost odvážně hlásat Boží slovo a nenechat se zastrašit výhrůzkami. Prvotní křesťané prosili, aby mohli i v této situaci neohroženě hlásat Boží slovo. K dokonalé jednotě mezi Bohem a věřícím dochází nejprve setkáním s Božím slovem, a poté účastí na eucharistickém stole. Tato láska přetváří život křesťanů, dává novou hodnotu jejich skutkům a vzdaluje od nich veškeré obavy. Kdo miluje, nemá strach. V církvi sloužíme Boží pravdě. Odpovědnost za tuto pravdu znamená, že ji také máme milovat, snažit se ji přesněji pochopit, tak, abychom se s ní důvěrně seznámili my sami a seznámili s ní i ostatní, a to v celé její spasitelné síle, lesku a záři, v celé její hloubce a zároveň i prostotě. Máme dovést ji účinně bránit, neustupovat zbaběle při náporu nepřátel, lži a klamu. Bez touhy po pravdě by byl život prázdný, bylo by to věčné kolísání, bez cíle, bez pevného bodu. „Mučednictví je překlad řeckého slova, které znamená svědectví. Můžeme tak říci, že křesťanova cesta vede skrze svědectví, v Ježíšových šlépějích, aby Mu vydal svědectví a častokrát toto svědectví vyústí položením vlastního života. Je nepochopitelný křesťan, který není svědkem a nevydává svědectví. My nejsme nějakým náboženstvím idejí, pouhou teologií, krásných věcí a příkázání. Nikoli. Jsme lidem, který následuje Ježíše Krista a vydává svědectví, ale chce vydat svědectví o Ježíši Kristu, které někdy vyvrcholí položením života“ řekl papež František. „Opravdu, co by se z Boží vůle mohlo stát člověku slavnějšího a šťastnějšího, než přímo při popravě a v samém středu katů smět velebit Pána Boha? Než uprostřed různých vybraných ukrutných muk přichýzáných světskou mocí, bez ohledu na vykloubené údy, bez ohledu na zmučené a k smrti ztrýzněné tělo, hlasem sice skomírajícím, přesto však svobodným vyznávat Krista, Božího Syna? Než zanechat světa a jít do nebe, opustit lidi a přebývat mezi anděly? Než překonat veškeré pozemské překážky a zcela svobodný stanout před Boží tváří a bez prodlení zaujmout místo v nebeském království?“ (Z dopisu římských vyznavačů svatému Cypriánovi, biskupu a mučedníkovi). Mučedníci jsou svědectvím toho, že není jedno, v jakého Boha člověk věří, jak mu rozumí a jak má jednat. Člověk žijící ve věrnosti jedinému Bohu zakouší sám sebe jako někoho, kdo je Bohem milován, a odhaluje radost v pravdě a spravedlnosti, radost v Bohu, která se stává jeho nejzásadnější radostí: „Koho mám na nebi kromě tebe? Když jsem u tebe, nevábí mě země... Mé štěstí však je být nablízku Bohu, mít útočiště v Pánu, Hospodinu“ (Ž 73[72],25.28). Být pronásledován, být mučedníkem, dát život pro Ježíše je jedno z blahoslavenství. Dějiny církve, pravé dějiny církve jsou dějinami světců a mučedníků.

Ctnost mírnosti

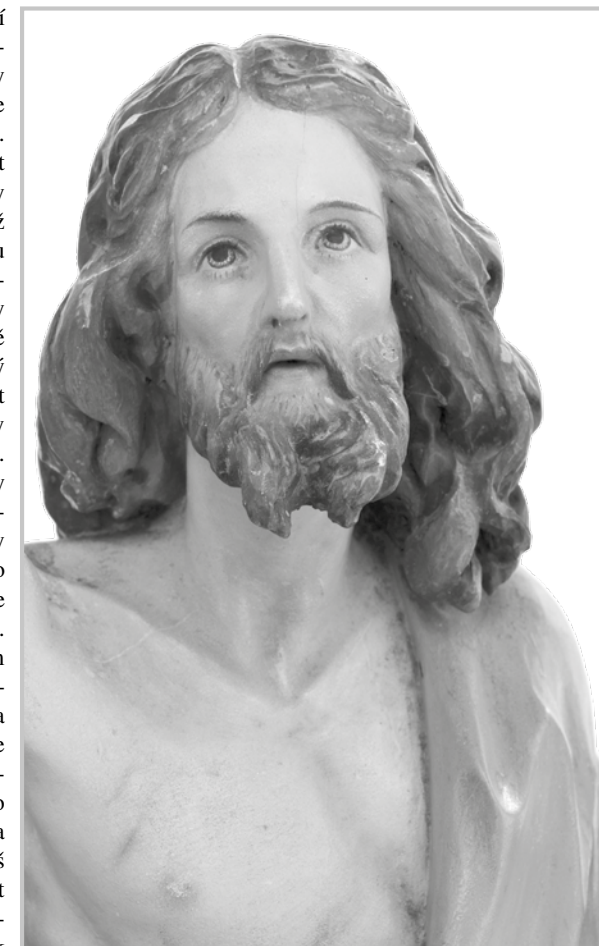
Mírnost je mravní ctnost, která zmiřňuje přitažlivost rozkoší a dává člověku schopnost vyrovnaně užívat stvořená dobra. Zabezpečuje vůli nad pudy a udržuje touhu v mezích počestnosti. Mírná osoba zaměřuje své smyslové tužby k dobru, uchovává si zdravou rozvážnost, nejedná podle svého „pudu“ a „nenásleduje své choutky a vášně... svého srdce“ (Sir 5,2). Starý zákon často chválí mírnost: „Nedej se strhnout svými touhami, a drž na uzdě své choutky“ (Sir 18,30). V Novém zákoně je nazývána „umírněností“ nebo „střízlivostí“. Máme „v tomto nynějším věku žít rozvážně, spravedlivě a zbožně“ (Tit 2,12). „Žít dobře není nic jiného než milovat Boha z celého srdce, z celé duše, celým svým jednáním. (Mírností) se mu prokazuje bezvýhradná láska, kterou nemůže zviklat žádná obtíž (v čemž se projevuje statečnost), láska, která poslouchá jen Boha (to je spravedlnost), která je bdělá v posuzování všeho, aby se pohnutím nevloučil klam nebo lest (to je prozíravost).“ V evangeliu čteme: *Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: „Přiblížilo se k vám Boží království!“* Požadavky na tyto učedníky jsou jasné: mírnost, chudoba, mírumilovnost, skromnost, zájem o chudé a o zvěstování království. Dále tito učedníci nemají podlehnout skleslosti z odmítnutí: to jediné, na čem záleží, je patřit Bohu. Služba má být nesena skromností (svobodou od majetku) a důvěrou v Boží prozřetelnost. Bohatství totiž „zatěžuje“ při cestě – a při službě. Proto je nutné „kráčet nalahko“... a s lehkostí. Nakolik při naší pastoraci potřebujeme a používáme různé prostředky (např. média), natolik to má být s ryzím postojem svobody a odpoutanosti. Mnohé prostředky a pastorační vymoženosti mohou přehlušit službu, která se pak opírá o „účinnost“ prostředků, a ne o živého Krista. Velmi zajímavý je dopis, který napsala Matka Tereza jistému dobrodinci, aby odmítla (!) finanční dary z toho důvodu, aby sestry prozatím využívaly prostředky k dispozici a „nehromadily bohatství“ – a tak nepřestaly důvěřovat v Boží prozřetelnost.

„Ctnost“ a navíc „ctnost čistoty“ je u většiny mladých lidí pro praktický život zcela neznámý pojem. Podmínkou dospělé lidské lásky je čistota. Čistota není slepým odříkáním se, ale překonáváním oněch instinktů emocionálně sexuální oblasti, které jsou zaměřeny jen na sebe samého a proti druhému. Čistota podporuje důstojnost člověka a činí jej schopným opravdové, velkorysé a nezištné lásky, která ctí druhého. Nečistota člověka zaslepuje; brání růstu v lásce, protože se stává potravou pro růst sobectví. Člověk soustředěný sám na sebe a vlastní rozkoš nedokáže vnímat ty nejhlubší, skutečné touhy a přání milované osoby. Nečistota se stává také často důvodem podrobení si bližního dle vlastních sexuálních pocitů. „Křesťanská čistota není založena na opovrhování tělem, právě naopak, na velké úctě k jeho důstojnosti.“ Nejde přece o stanovení hranic dovoleného, ale o respekt k růstu pravé lásky a kvalitě života. Druhé vyprávění o stvoření (Gn 2,4–25) potvrzuje jasným způsobem důležitost pohlavní rozdílnosti. Muž a žena jsou stvoření, to znamená, že jsou chtění Bohem: a to jak v dokonalé rovnosti jako lidské osoby, tak v jejich vlastním být muž a žena. „Být mužem“, „být ženou“, je dobrá a Bohem chtěná skutečnost. Muž i žena mají nepomíjející důstojnost, kterou jim uděluje bezprostředně Bůh, jejich Stvořitel. Muž a žena jsou, s touž důstojností, „Božím obrazem“. Svým

„mužským bytím“ a „ženským bytím“ zrcadlí Stvořitelovu moudrost a dobrotu. Pohlavnost ovlivňuje všechny stránky lidské osoby v jednotě jejího těla a její duše. Pohlavnost je zaměřena na manželskou lásku muže a ženy. Týká se zvláště citů, schopnosti milovat a plodit a všeobecněji způsobilosti navázat vztahy společnosti s druhými. Pohlavnost, v níž se projevuje příslušnost člověka k hmotnému a biologickému světu, se stává osobní a opravdu lidskou, když je zapojena do vztahu osoby k osobě, ve vzájemném, naprostém a časově neomezeném sebedarování muže a ženy. Každý člověk, ať muž či žena, musí uznat a přijmout svou vlastní pohlavnost. Ctnost čistoty tedy obsahuje neporušenost osoby a celistvost daru. Sexualita člověka zahrnuje všechny rozměry lidské osobnosti: tělesnou, psychickou, emocionální, duchovní a morální. Sexuální výchova by se měla uskutečňovat současně na všech těchto úrovních. Pouze citová a duchovní zralost se může stát zdrojem zralého sexuálního jednání. Docenění lidské sexuality spočívá především v poznávání jejího pozitivního rozměru. Současný, spíše personalistický pohled na člověka umožnil skončit se špatnou tradicí, která chápe sexualitu téměř výlučně jako „nutné zlo“ spojené s lidskou existencí, a docenit pohlavnost jako integrální součást člověka. Sexuální výchova by měla být zároveň výchovou k čistotě. Ježíš svým požadavkem jasně ukazuje, že nemá jít jen o zákaz, ale o pozitivní mravní sílu, schopnou čelit a odolat pokušení i v oblasti myšlenek

a smyslových či citových podnětů. Síla pudů má být vždy ovládána silou ducha, ne naopak. Lidská láska - to není jen stránka fyzická, ale především hodnota celé osoby a hodnota lidského ducha. „Lidské tělo není opravdu jen objekt rozkoše, nýbrž „místo“ osobního vyjádření a pro křesťany „chrám Ducha svatého“ (1 K 6,19).“ Pravá láska, to je především dar ze sebe. Milovat, to také znamená být náročný, dokonce velmi náročný. Někoho milovat znamená chtít ho učinit větším, pomáhat mu při tom, aby se jako přerostl. Láska znamená vyzvat milovaného zvláštním způsobem, aby překonal sebe. Panenství a zdrženlivost se stávají znamením, že začal nový svět, že nový řád království vtrhl na zemi a zvrátil naše hotové koncepce a udělal průlom do nadcházejícího věčného života, kterým prozařuje světlo světa andělského. Mariino panenství znamená její výjimečnou blízkost Bohu. Panenství dává Marii charakter zasvěcení. Maria se tím dostává do tak jedinečného vztahu s Bohem, že ji už nic jiného nemůže naplnit. Perspektivou je svatost. „Neboť to je vůle Boží: vaše posvěcení!“

O. Krzysztof StrzelczykCSsR

Listárna

Vážení čtenáři,

je nám ctí, že můžeme zveřejnit dva příběhy, o které se s námi podělili svatohorští poutníci. Povzbuzeni jejich počinem vás prosíme, abyste, pokud máte zkušenost s vyslyšením prosby na Svaté Hoře, nám též napsali. Rádi vaše příspěvky zveřejníme.

Naše nejmladší dcera se vdávala před osmi lety. Během času chtěli mít dítě, jenže dcera potrácela. Byli z toho s manželem nešťastní a já jsem se rozhodla, že devět sobot po sobě vykonám pouť k Panně Marii a budu ji prosit o dítě. V Praze není problém najít kostely zasvěcené Panně Marii. Ale tu poslední sobotu, bylo to kolem Vánoc, jsem se rozjela na Svatou Horu. A Panna Marie Svatohorská mě vyslyšela, i když jiným způsobem, než jsem čekala.

V lednu nám mladí oznámili, že podávají žádost o adopci a v polovině září si přivezli chlapečka rovnou z porodnice. Před dvěma lety jsme si udělali pouť na Svatou Horu s mým manželem, abychom prosili o další adopci pro naše mladé. Už za tři měsíce měli holčičku.

Teď se s dětmi modlíme nejen za maminku a tatínka, ale i za ty „paní“, co je nosily v bříšku.

Ludmila a Jaroslav

Drahý Otče,

píšu Vám, abych se podělila se svým příběhem. Mé jméno je Natalie, jsem pravoslavná křesťanka.

Před třemi lety, v červnu 2012, můj blízký přítel onemocněl a nebylo mu pomoci. Lékaři z nejlepších pražských nemocnic nemohli určit diagnózu. Upadl do kómatu a byl napojen na umělé dýchání. Jeho organismus začal kolabovat, tělo nabíralo moc vody a on se začal nafukovat jako balónek. Lékaři nás odvedli stranou a řekli, že to nebude dlouho trvat a umře. V rozpacích jsme nevěděli, co máme dělat a jak mu máme pomoci. Nezbylo nám nic jiného, než se modlit.

Krátce před touto událostí mi moje matka vyprávěla příběh o Svaté Hoře, který zaslechla od kamarádky. Příběh o slepci, který se na tomto poutním místě zázračně uzdravil. Rozhodli jsme se, že na Svatou Horu pojedeme a budeme se modlit za uzdravení mého blízkého přítele.

Pamatuji si, že to bylo úterý odpoledne. Rovnou z nemocnice jsme jeli na Svatou Horu. Modlili jsme se v bazilice před soškou Panny Marie a prosili jsme o pomoc. Po modlitbě jsme zamluvili mši za uzdravení našeho přítele. Konala se ve středu v sedm hodin ráno.

V tu noc jsem usnula a zdál se mi sen. Byla jsem na břehu moře, byl pozdní večer a byla tma. Najednou jsem uslyšela šustění křídel, zvedla jsem oči a viděla tisíce andělů ze zlata, kteří pomalu mávali křídly. Byli po stranách a vytvářeli jakýsi tunel. Pak jsem uviděla

svatou Pannu Marii. Byla před nimi, o hodně větší než anděl. Vznášela se nad zemí. Měla na sobě nádherné světle modré šaty a bílou šálu přes ramena. Měla krásné světlé vlasy a nádherné modré oči. Ruce měla zvednuté a dlaně otočené ke světu. Dívala se na mě a jediné, co jsem udělala, bylo, že jsem vykřikla slovo „Maria!“

Brzy ráno jsem se probudila a v sedm hodin, když začala mše, jsem se modlila za uzdravení našeho přítele. Potom jsem jela do nemocnice s velkou nadějí, že naše modlitby byly vyslyšeny a náš svatý Otec pomocí Panny Marie našemu příteli pomohl. Než jsem vešla do pokoje, potkal mě v chodbě lékař a sdělil mi, že brzy ráno ve středu byla určena diagnóza a že našemu příteli začali podávat ty správné léky. Po pár dnech se probudil z kómatu, začal chodit, a pak se uzdravil úplně.

Jsem si naprosto jistá, že Nejsvětější Panna Maria vyslyšela modlitby a našeho přítele uzdravila. Žádné moderní lékařské technologie nemají takovou sílu jako všemocná síla našeho svatého Otce.

Často na Svatou Horu jezdíme. Nosím tento příběh v srdci a dělím se o něj se svými blízkými. Věřím, že mnoho z nich také na Svatou Horu jezdí a modlí se k milostné sošce.

Natalie, 32 let, Praha

Drahý Otče,

Z celého srdce Vám děkuji za požehnání!

V dnešní době málo lidí věří v sílu modlitby k našemu Otci prostřednictvím naší svaté milosrdné Matičky. I já jsem patřila mezi ně. Ale teď vím, že každý člověk v nejtěžších situacích svého života, když už je ztracená veškerá naděje, obrací se k Bohu jako k poslední záchraně. A náš Otec, protože je milující a nejmilosrdnější, vždy vyslyší modlitby a prosby těch, kdo už ztratili všechny naděje. Přála bych si však, abychom se obraceli k našemu Otci nejen ve chvílích beznaděje, ale i v každodenním životě. Abychom se s Ním mohli podělit o všechny malé starosti i radosti. Protože On nás rád poslouchá, jsme Jeho děti a On je milující a všemohoucí Otec.

Svatá Hora je posvátné a zázračné místo, kde náš milosrdný Otec prostřednictvím naší drahé Matičky uděluje mnoho milosti.

Byla bych velice ráda, abyste můj příběh zveřejnil, aby se o zázracích Svaté Hory dozvědělo co nejvíce lidí.

Děkuji Vám za Vaše požehnání, za Vaše modlitby k našemu Otci za všechny duše, i za ty, co už nejsou mezi námi. Ať Vás milující Bůh ve všem provází a milosrdná Matička ať ve všem pomáhá.

S láskou a úctou, Natalie

Zprávy ze Svaté Hory

- V sobotu 12. září se konala v exercičním domě tradiční **pout' bývalých svatohorských ministrantů, trubačů a vokalistů**.
- V průběhu podzimních týdnů byly **zrušeny** obvyklé události, a to kvůli stále probíhající rekonstrukci svatohorského areálu. **Omezeny** byly i poutnické výpravy ze zahraničí, navštívili nás několikrát pouze **poutníci z Polska**.
- V adventní době jsme každou sobotu slavili **rorátní mši** svatou v exercičním domě.
- V úterý 22. prosince došlo k **otevření baziliky**. Do večera probíhal úklid, poté jsme stavěli a zdobili vánoční jedli. Následující den přivezl pan Šmolík svůj osobní varhanní pozitiv, který zapůjčil k doprovodu liturgie přes vánoční svátky.
- Na **Štědrý den** byly roráty již **v bazilice**. Večerní mši svatou celebrou Mons. Michael Slavík, generální vikář z Prahy. Při liturgii zazněla tradiční Česká mše vánoční od J. J. Ryby v podání svatohorského chrámového sboru.

Půlnoční mše svatá

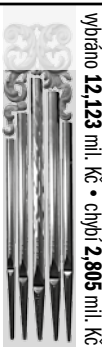

- Na **svátek sv. Štěpána** po odpolední mši svaté si mohli návštěvníci Svaté Hory jako každý rok poslechnout výběr z vánočního repertoáru svatohorského chrámového sboru, konal se totiž vánoční koncert.
- Ve dnech 25. a 27. prosince, a dále 1. ledna a 3. ledna proběhlo ve zcela zaplněné bazilice tradiční **Zpívání u jesliček**. Zpěv lidu doprovázeli na varhany prof. Jaroslav Tůma, titulární svatohorský varhaník, Pavel Šmolík, bývalý svatohorský regenschori a Jana Hovorková.

- Na **závěr kalendářního roku** jsme při mších svatých poděkovali za uplynulý čas. Poslední bohoslužba se konala ve 22:30. Následoval malý ohňostroj a společný příděvek na Svatohorském náměstí.

Velké varhany pro Svatou Horu

výběrno 12,123 mil. Kč • objem 2,805 mil. Kč

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2016

7. 4. - 10. 4.	Exercicie „Naděje církve“	P. Ondřej Salvat	1200 Kč
14. 4. - 17. 4.	Exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé „Hledání zdrojů síly ke službě“	Mons. Aleš Opatrný	1200 Kč
9. 5. - 13. 5.	Exercicie „Modli se a pracuj“	P. Karel Satoria	1510 Kč
26. 5. - 29. 5.	Exercicie pro rozvedené i znovu seždané „Hodnotný život i v těžkostech“	Mons. Aleš Opatrný	1200 Kč
6. 6. - 10. 6.	6.Seminář obnovy víry 1	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	1510 Kč
4. 7. - 8. 7.	7.Seminář obnovy víry 2	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	1510 Kč
15. 8. - 19. 8.	„Typy setkání s Bohem podle Písma“ - exercicie v mlčení pro lidi středního věku	P. Angelo Scarano, S.S.L.	1510 Kč
28. 8. - 3. 9.	9.Exercicie pro kněze	P. Miloslav Kabrda, SDB	2310 Kč
15. 9. - 18. 9.	9.Exercicie pro seniory - „Zralý život a jeho závěr z pohledu víry“	Mons. Aleš Opatrný	1200 Kč
3. 10. - 7. 10.	Základní kurz duchovních cvičení (pro ty, kdo ještě nebyli na exerciciích)	P. David Horáček, CSsR	1510 Kč
10. 10. - 14. 10.	10.Exercicie pro muže „Kráľ David“	P. Václav Hlypius, CSsR	1510 Kč
27. 10. - 30. 10.	10.Exercicie pro seniory - „Zralý život a jeho závěr z pohledu víry“	Mons. Aleš Opatrný	1200 Kč
13. 11. - 19. 11.	Exercicie pro kněze „Ježíš - chléb života podle 6. kapitoly Janova evangelia“	Mons. Aleš Opatrný	2310 Kč
20. 11. - 26. 11.	11.Exercicie pro kněze	P. Pavel Pola	2310 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden u konkrétních kurzů. Přihlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram - Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591 nebo e-mailem na adrese ex.dum@svata-hora.cz případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

- 7. 6. **Oslava Božího Těla**. Po mši svaté v 9.00 následuje eucharistický průvod. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15. 30.
- 12. 6. **Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 11.00, 17. 00.
- 13. 6. **Korunovace - vigilie**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17. 00. Po mši svaté v 19.30 následuje světelný průvod.
- 14. 6. **282. výročí Korunovace**. Hlavní mše svatá v 9.00, oslavuje kardinál Dominik Duka, arcibiskup pražský.
- 19. 6. **Sv. Jana Nepomuka Neumanna, CSsR, biskupa**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17. 00.
- 27. 6. **Svátek Panny Marie, Matky ustavičné pomoci**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17. 00.
- 29. 6. **Sv. Petra a Pavla**. Doporučený svátek. Mše svaté v 7.00, 9.00, 11.00, 17.00.
- 5. 7. **Sv. Cyrila a Metoděje**. Doporučený svátek. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 19. 7. **Nejsvětějšího Vykupitele**. Titulární slavnost kongregace redemptoristů.
- 1. 8. **Sv. Alfonse Maria de Liguori, CSsR**. Zakladatele redemptoristů. Mše svaté v 7.00, 9.00, 11.00, 17.00.
- 2. 8. **Porciunkule**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 15. 8. **Nanebevzetí Panny Marie**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 11.00, 17.00.
- 16. 8. **Poutní slavnost**. Hlavní mše svatá v 9.00, oslavuje biskup Karel Herbst.
- 27. 8. **342. výročí posvěcení baziliky**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17.00.
- 5. 9. **Pout' nemocných a zdravotně postižených**. Mši svatou v 11.00 s udělováním svátosti pomazání nemocných. **Pout' bývalých svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů**. Ostatní mše svaté v 7.00 a v 17.00.
- 15. 9. **Panny Marie Bolestné**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17.00.
- 28. 9. **Sv. Václava**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 1. 11. **Všech svatých**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 2. 11. **Všech věrných zemřelých**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 11.00, 17.00. Po odpolední mši svaté následuje dušičková pobožnost.
- 22. 11. **Ježíše Krista Krále**. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30. Od 12.00 do 15.00 adorace Nejsvětější Svátosti.
- 8. 12. **Slavnost Panny Marie** Počaté bez pokrvny prvotního hříchu. Mše v 7.00, 9.00, 11.00, 17.00.
- 24. 12. **Štědrý den**. Ranní rorátní mše v 6.00. Další mše v 7.00, 9.00. Mše svatá v 17.00 není.
- 25. 12. **Boží Hod vánoční**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 26. 12. **Sv. Štěpána**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 27. 12. **Svátek Svaté Rodiny**. Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.
- 31. 12. **Sv. Silvestra**. Mše svaté v 7.00, 9.00, 17.00. Mše svatá na závěr občanského roku ve 22.30.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle: Areál je po dobu rekonstrukce uzavřen. Bohoslužby jsou v exercičním domě. Otevřen je půl hodiny před mší svatou.

Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00 a 15. 30. Po každé mši je pozhánání milostnou soškou a její uctívání

Po odpolední mši svaté jsou nejprve zpívané nešpory

Před mší svatou v 7.30 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Pondělí - sobota: Areál je po dobu rekonstrukce uzavřen. Bohoslužby jsou v exercičním domě.

Otevřen je vždy půl hodiny před mší svatou.

Mše svaté v 7.00, 9.00 a 17.00 (v sobotu s nedělní platností)

Před mší svatou v 7.00 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Požehnaní milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 7.00, 9.00 a 17.00

Schody: Po dobu rekonstrukce jsou uzavřené

Svatost smíření: Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli

Ve čtvrtek po odpolední mši svaté půlhodinová adorace

V pátek mše svatá v 7.00 obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské

V sobotu po mši svaté v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením proseb. Můžete je zasílat poštou, e-mailem prosba@svata-hora.cz, formulářem na <http://www.svata-hora.cz>, nebo je předat osobně v sakristii

V postní době v pátek od 16.30 a v neděli od 15.00 křížová cesta místo modlitby posvátného růžence

V adventní době každou sobotu a na Štědrý den v 6.00 rorátní mše svatá

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí & pátek: 9.00 – 12.00; 13.00 – 15.30

V případě nutnosti je možné se na duchovní správu nepřetržitě obracet na tel: 603 797 393 - P. Sokulski, administrátor.

Prodejna knih a poutního zboží, Svatohorské poutní muzeum a průvodcovská služba

Poutní muzeum a průvodcovská služba po dobu rekonstrukce zrušeny.

Prodejna knih a poutního zboží je přestěhována do kanceláře exercičního domu.

Provozuje Sacromontana, s.r. o, IČ: 27363261, DIČ: CZ27363261,

odp. os. Martina Jechortová.

Kontakt: +420 318 429 943, +420 731 619 800,

fax: +420 318 429 934,

e-mail: prohlidka@svata-hora.cz,

E-shop: <http://shop.svata-hora.cz>

Nové aktivity na Svaté Hoře Vám nabízíme díky projektu, který je spolufinancován Evropskou unií v rámci IOP Projekt CZ.1.06/5. 1. 00/24.09583 „Příbram - Svatá Hora - vzorová obnova poutního areálu“

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, o. s, Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925, e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15 Kč + poštovné). Řídí redakční rada. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o. Expedici zajišťuje PostServis.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s, č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

*Momentky
z Korunovace 2015*

